

Bazylika św. Antoniego Padewskiego w Radecznicy.

Fot. M. Sykała

Najcenniejszy zespół zabytkowy znajduje się w Szczebrzeszynie i okolicach. Zachował się tutaj średniowieczny układ urbanistyczny, ruiny zamku z XVI wieku, grupa cennych XVI-wiecznych obiektów sakralnych: kościół parafialny, kościół i klasztor dominikanów, cerkiew prawosławna i synagoga, kilkadziesiąt domów mieszkalnych z XVIII i XIX wieku oraz duży zespół pałacowy rezydencji Zamoyskich z ogromnym parkiem w Klemensowie. W Radecznicy zachował się zabytkowy XVII-wieczny kościół i klasztor bernardynów, który stanowi ośrodek kultu św. Antoniego i jest miejscem, do którego zmierzały pielgrzymki wiernych. W miejscowości Sąsiadka znajduje się grodzisko, będące

Synagoga i kościół św. Katarzyny w Szczebrzeszynie.

Fot. M. Sykała

pozostałością jednego z dawnych Grodów Czerwieńskich. Na uwagę zasługują także drewniane roztoczańskie chafty z początku XX wieku, których najwięcej zachowało się w Lipowcu. Cenny zespół zabytków znajduje się, w leżącym na obrzeżu Parku, Zwierzyńcu. Zachował się tutaj zabytkowy układ przestrzenny z XVI wieku, barokowy „Kościółek na wodzie” (XVIII wiek) oraz zespół zabudowań dawnego zarządu ordynacji Zamoyskiej (XVIII – XIX wiek).

Przez teren Parku przebiegają szlaki piesze oraz Centralny Szlak Rowerowy Roztocza.

Zespół Lubelskich Parków Krajobrazowych

tel. 81 440 80 50

sekretariat.zlpk@lubelskie.pl

www.parki.lubelskie.pl

Ośrodek Zamiejscowy w Zamościu

ul. Partyzantów 94, 22-400 Zamość

tel. 84 638 55 06

zamosc.zlpk@lubelskie.pl

Parki Krajobrazowe będące pod zarządem

Ośrodka Zamiejscowego w Zamościu:

1. Krasnobrodzki Park Krajobrazowy
2. Park Krajobrazowy Puszczy Solskiej
3. Południoworoztoczański Park Krajobrazowy
4. Szczebrzeszyński Park Krajobrazowy

Wydawca: TAWA (www.tawa.pl)

SZCZEBRZESZYŃSKI PARK KRAJOBRAZOWY

Szczebrzeszyński Park Krajobrazowy.
Fot. M. Zieliński

Utworzony w 1991 roku Szczebrzeszyński Park Krajobrazowy to wyjątkowo malowniczy fragment Roztocza Zachodniego. Cechą charakterystyczną tego obszaru są liczne wąwozy lessowe, urozmaicające krajobraz pofałdowanych pól i terenów leśnych. Średnie zagęszczenie wąwozów na terenie Parku wynosi 3 km/km². Sieć wąwozów położona pomiędzy Szczebrzeszynem a Wywłoczką, noszącą nazwę „Piekielko”, należy do największych i najpiękniejszych w Polsce. Zbocza znajdujących się tu wąwozów osiągają wysokość nawet kilku metrów, natomiast szerokość ich dna wynosi od kilkudziesięciu centymetrów do 20 metrów. Labirynty wąwozów ciągną się kilometrami i urzekały swoim pięknem.

Najcenniejszymi zborowiskami leśnymi są: buczyna karpacka, porastająca zbocza wzgórz i głębokich jarów, oraz bór jodłowy, występujący w dolnych partiach zboczy oraz w obniżeniach pomiędzy wzniesieniami. Nasłonecznione zbocza wzgórz i wąwozów pokrywają zborowiska roślinności kserotermicznej. Największe ich powierzchnie spotyka się w okolicach Zakłodzia, Kawęczynka oraz na południowy zachód od Szczebrzeszyna. Interesujące jest także torfowisko wysokie na Bagnie Tałandy, porośnięte karłowatą sosną i brzozą omszoną.

Charakterystyczny krajobraz Szczebrzeszyńskiego Parku Krajobrazowego. Fot. M. Sykała

Las Cetnar jesienią.
Fot. Archiwum ZLPK

Rolniczy krajobraz Szczebrzeszyńskiego Parku Krajobrazowego.
Fot. M. Sykała

Wąwóz lessowy w Szczebrzeszyńskim Parku Krajobrazowym.
Fot. M. Sykała

Skarpa Lessowa w Kawęczynie.
Fot. M. Grabek

Na obszarze Parku w dużych ilościach występują rośliny ciepłolubne, wśród których jest wiele gatunków roślin rzadko spotykanych, jak: szczodrzeniec ruski, pluskwica europejska, zawilec wielkokwiatowy, miodunka miękkowłosa, dzwonek syberyjski, rutewka mniejsza, leniec pospolity, szałwia łąkowa, powojnik prosty, koniczyna pagórkowata i kłosownica pierzasta. Do tej grupy zaliczają się także gatunki górskie:

Bocian biały *Ciconia ciconia* – charakterystyczny element krajobrazu rolniczego. Fot. M. Sykała

Skansen w Zaburzu.
Fot. M. Bielecka

MUCHOŁÓWKĘ SZARĄ *Muscicapa striata*.
Fot. M. Sykała

Źródłisko w Trzęsinach – pomnik przyrody nieożywionej.
Fot. Archiwum ZLPK

taj m.in.: krwawodziób, rycyk oraz kszyk. Natomiast sowy: puszczyk i plomykówka reprezentują nocne ptaki Parku.

Interesującą grupą bezkręgowców, występującą w okolicach Szczebrzeszyna, są krocionogi, a zwłaszcza ich gatunki górskie. W granicach Parku nie ma rezerwatów przyrody, są jedynie pomniki przyrody, z których najciekawsze to: kilkusetletnia lipa w Szperówce oraz źródła w dolinie Poru w Zaporzu.